

OCRT FAKTIČNIH RAZLOGA ZAŠTO DANAŠNJI KATOLICI KOD NAS ŽELE KRSTITI SVOJU DJECU

koreferat

ANDRIJA KOPILOVIĆ

Kada se nekome postavi pitanje: zašto želi krstiti svoje dijete, odjednom se nađe u nedoumici kakav bi odgovor dao, jer mu se čini da je to svakome jasno. Kad treba formulirati odgovor tek onda vidi da ne zna pravi razlog. Slično je i s ovim kratkim izlaganjem. Kad mi je postavljena tema bilo mi je jasno da se na to može kratko i sažeto odgovoriti a kada sam počeo dublje razmišljati, uvidio sam da je to pitanje jako opsežno i teško. U ovih nekoliko misli želim iznijeti samo nekoliko pastoralnih zapažanja o tom problemu. Do ovih zapažanja sam došao sam a puno sam razgovarao i sa svećenicima Subotice i okolice, dapače proveli smo jednu malu anketu o razlozima zašto današnji kršćani žele krstiti svoju djecu, pa će se u izlaganju služiti tom malom anketom kao okosnicom ovog koreferata.

1. Dojam svećenika je taj, da više od polovice vjernika koji traže krštenje svoga djeteta čini to iz privezanosti na tradiciju. Govore: »Ovac mi je bio katolik, ja sam katolik neka to bude i moje dijete«. Privezanost na tradiciju je jaka u selu gdje je nezamislivo da bi dijete ostalo nekršteno jer će netko reći: »Nećemo valjda odgajati poganče«. U gradu to biva drugačije, jer je tamo moguće biti anoniman pa i svoj vjerski život živjeti neprimjetno. Međutim čini se da i u gradu postoji ta privezanost uz tradiciju, jer nekako »red je da se barem krštenje podijeli a za ostalo, kasnije, neka se dijete odluči samo«. Velik dio ovakvih ljudi krštenje traži i kao običaj. Nekakva se svečanost priredi u kući, potvrdi se kumstvo, to je jedna nova rodbinska veza, to biva ugodno imati kuma i zna se: »takov je kod nas običaj«. Ako bi ga netko čak pozvao na odgovornost zašto je krstio svoje dijete on će se ispričati da je to, kod nas običaj«. Dakle, mišljenja smo da je tradicija i običaj razlog zašto traži krštenje 60% onih koji to čine. Ima *u tome i svijesti* da je to nešto osnovno i važno po čemu se postaje katolik i *stvarna želja* da dijete također bude katolik. Što znači biti katolik, međutim, nije uvijek jasno. To je nekakva opredijeljenost i vjernost jednom stilu života gdje postoje blagdani, gdje se sprovodi obavljanju sa svećenikom, gdje se godišnje polazi u crkvu, i konačno, gdje se kaže da ipak »nešto mora postojati« a to je Bog! Dakle, čini nam se da

u toj želji da se iz običaja ili tradicije traži krštenje ima i određenih ispravnih želja stavova ali i jako puno nejasnoga i nedorečenoga.

2. Prema spomenutoj anketi oko 20% onih koji traže krštenje nagovoren je od starijih, konkretno, djeda i bake. To znamo iz iskustva, jer nam puno puta dolaze prijaviti krštenje upravo bake ili tetke koje usrdno mole svećenika da svakako krsti unuče ili nećaka, jer smatra svojim kršćanskim uspjehom što je roditelje djeteta uspjela nagovoriti na taj čin. Mladi koji poštuju svoje starije i žive s njima u istoj kući pristaju na taj uvjet »za volju mira«. Čak se događa da ne žele o krštenju ništa znati makar pristaju na to krštenje. Ovdje bismo spomenuli i jedan strah koji postoji kod onih ljudi koji su u prosvjeti ili na nekom drugom položaju i stvarno žele krstiti svoje dijete a javno se ispričavaju da je to učinila baka ili tetka bez njihova znanja. No, ovakvi slučajevi su problem za sebe o kom bi se dalo i razmišljati i govoriti. Kod nekih ovo nagovaranje biva i nekakvom ucjenom pa se tako čini da se »isplati« krstiti dijete jer će stari ostavštinom »ovo ili ono« učiniti sinu ili kćeri ako se budu »držali reda«. Ne treba sumnjati u dobru i ispravnu želju starijih, ali je jako teško uvjeriti i njih i njihovu djecu da ovakvo krštenje nema puno smisla.

3. Otprilike 10% roditelja traži krštenje za svoje dijete s nekakvim nutarnjim uvjerenjem da će mu to »nekako dobro doći«. Smatruj krštenje jednim činom koji čovjeku daje nekakvu prednost. Tko zna, možda će kao odrastao »upoznati dobru kršćansku djevojku, pa će biti dobro da je barem kršten«. U krštenju vide nekakav društveni prestiž »jer su vremena nestalna« pa je dobro imati i to; na primjer, ako ide na rad u Njemačku itd. Ovi, čini mi se imaju pred sobom Crkvu kao nešto društveno jako, sredeno i utjecajno pa je dobro biti član takve jedne velike i jake organizacije. Nađe se i onih, koji u krštenju vide stvarno nešto više i žele to krštenje, makar ne znaju formulirati da je to stupanje u Božje sinovstvo, ali osjećaju da je daleko bolje biti kršten nego li nekršten.

4. Kod jednog malog dijela roditelja koji traže krštenje postoji nekakav »magični« razlog. Znaju čak otvoreno reći da dijete »ne može spavati« ili se boje »nekakve bolesti« pa su čuli da je krštenje kao nekakav lijek od zla i stvarno svom djetetu žele dobro pa se ne ustručavaju tražiti i sakramenat ne znajući zapravo što je, ali punu nadu polažu u to misleći da je to dobro. Još ako se nađe nekakav »neupućeni katolik« koji će im to sugerirati onda dolaze hrabro i otvoreno, traže krštenje s tim razlogom. U ovo pitanje bi se moglo dublje proniknuti jer sam mišljenja da kod onih koji vjeru ne poznaju u današnje vrijeme ta čudna magijska želja postaje sve izražajnija. Čini mi se da je to pojava društva koje ne poznaće Boga a ipak osjeća nemoć pa se utječe svemu što ne razumije a misli da je netko drugi sposoban nešto učiniti da bude drukčije.

5. Žalosna je istina koju svi osjećamo da je samo jedan mali postotak, meni se čini, nešto malo više od 5% onih roditelja, koji krštenje shvaćaju potpuno jasno. Puni su radosti i želje da njihovo dijete po milosti bude pribrojeno zajednici otkupljenih, da raste i živi u prijateljstvu s Bogom i da to krštenje svoga djeteta slave kao veliko otajstvo Božjega dara u njihovoj obitelji. No, utješno je da je broj ovako svjesnih vjernika čini mi se, u malom ali stalnom porastu i da takvi postaju stvarni svjedoci za svoju okolicu.

Ne smijemo izgubiti iz vida da u gradovima raste broj nekrštenih i da je to poseban »znak« koji nas mora uznemiravati. Na poseban način je to problem u našoj biskupiji koja je u Jugoslaviji sigurno s najviše narodnosti i najviše religija ali po postocima i s najviše nekrštenih. Mislim da svaki razlog koji dovodi ljudе do svećenika kad izražavaju svoju želju da krste novorodenče, moramo prihvati i kroz ozbiljnu krsnu katehezu pripraviti roditelje na čin koji će primiti njihovo dijete. Jedini izlaz vidim u evangelizaciji i katehizaciji naših zajednica i pojedinaca (roditelja). Čini mi se da je *nedopustivo propustiti pripravu za krštenje*, bilo da mi odlažimo k njima ili oni dolaze k nama.

Ostalo je puno stvari nedorečenih, malо pesimističkih, ali će izmjena iskustva donijeti i više svjetla na ovo pitanje, nadamo se i ohrabrenja.